



MOTION 2025-08-25

Trygg och tillgänglig skola

Kristdemokraterna anser att varje barn har unika behov och ett unikt värde. Skolan ska vara en trygg plats där varje elev får växa, utvecklas och känna sig sedda. För många barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) är verkligheten en annan: en otrygg skolmiljö, bristande anpassningar och uteblivet stöd. Dessa barn riskerar att hamna utanför både i skolan och senare i livet. Det är ett svek från samhällets sida.

I Umeå kommun uppskattas cirka 10 procent av eleverna ha NPF vilket motsvarar ungefär 1 400 elever. 28 procent av dem når inte gymnasiebehörighet att jämföra med 9 procent bland elever utan NPF-diagnos. I juni 2025 beräknas 40 elever i årskurs 9 med NPF lämna grundskolan i Umeå utan behörighet. Denna utsatthet riskerar att leda till psykisk ohälsa, socialt utanförskap och i värsta fall suicidförsök vilket sker fem gånger oftare i denna elevgrupp.

Föräldranätverk och organisationer som Riksförbundet Attention vittnar om hur barn går under i ett system som saknar struktur, resurser och transparens.

Det behövs ett nytt helhetsgrepp.

Kommunfullmäktige beslutade redan 2021 att möjliggöra organisering av resursskolor och särskilda undervisningsgrupper. Trots det finns 2025 endast 19 resursskoleplatser att söka för årskurs 7 och till dessa har 41 elever sökt. För låg- och mellanstadiet saknas resursskolor helt. Det finns heller ingen tydlig information för vårdnadshavare om var platserna finns, vilka kriterier som gäller eller hur urvalet sker. Det är inte värdigt en kommun som säger sig värna en trygg och jämlik skolgång.

Malmö har genomfört en strategisk satsning där fyra nya resursskolor etableras och där Rönnens resursskola byggs ut till ett kompetensnav. Totalt rör det sig om 320 platser från årskurs 1–9. Beslutet föregicks av en barnkonsekvensanalys och en bred dialog med både skolpersonal och föräldrar. Syftet: att ge barn i behov av särskilt stöd en verklig chans att lyckas i skolan.

Vill inte Umeå kommun att alla barn skall lyckas i skolan?

För Kristdemokraterna är barnens bästa alltid utgångspunkten. Barn med NPF har samma rätt till utbildning som alla andra men det kräver särskilda insatser och då inte bara i ord utan i handling. Familjer ska inte behöva kämpa för att få det stöd som lagen redan ger dem rätt till.

Skolans uppdrag är inte bara att förmedla kunskap utan den ska också rusta våra barn för framtiden. När skolan inte klarar det för barn med NPF är det vårt ansvar att agera. Vi kan inte acceptera att år efter år låta barn misslyckas för att vuxenvärlden inte organiserat skolan rätt.

Umeå behöver fler resursskolor, bättre struktur och verklig tillgänglighet. Det är vad våra barn och deras familjer förtjänar.

Med anledning av ovanstående yrkar vi att kommunfullmäktige beslutar:

1. **Att** kommunfullmäktige ger för- och grundskolenämnden i uppdrag att senast under 2026 presentera en plan för tillräcklig tillgänglighet till resursskolor i grundskolan.
2. **Att** det inrättas ett kommunövergripande kompetenscenter för NPF-stöd och handledning med uppdrag att sprida kunskap och kvalitetssäkra arbetet med tillgängliga lärmiljöer.
3. **Att** tydliga kriterier och öppen information om resursskoleplatser, placeringar och pedagogisk inriktning publiceras och hålls uppdaterade.
4. **Att** en årlig uppföljning sker av antalet barn i behov av särskilt stöd, inklusive resursskoleplacering samt hur behovet tillgodoses.
5. **Att** kommunen tar initiativ till samverkan med andra kommuner och regionen för att ta del av goda exempel och forskning inom området med särskilt fokus på tidiga insatser.

Veronica Kerr, Kristdemokraterna

Anders Sellström, Kristdemokraterna

Lucas Nilsson, Kristdemokraterna

Birgitta Nordvall, Kristdemokraterna